

Gnosis

– Sisäinen tietoisuus

Pentti Tuominen

Gnosiksen käsite

- Kreikan kielen sana "*gnosis*" tarkoittaa tietoa, tietoisuutta ja tuntemista

Gnosiksen käsite

- Gnostilaisuudessa "tiedolla" ei tarkoiteta mitä tahansa älyllistä tietämistä, vaan sanalla on uskonnollinen sisältö.

Gnosiksen käsite

- Gnostilaisuudessa "tiedolla" ei tarkoiteta mitä tahansa älyllistä tietämistä, vaan sanalla on uskonnollinen sisältö.
- Tiedon kohteena on **ihmisen jumalallinen alkuperä**.

Gnosiksen käsite

- Gnostilaisuudessa "tiedolla" ei tarkoiteta mitä tahansa älyllistä tietämistä, vaan sanalla on uskonnollinen sisältö.
- Tiedon kohteena on **ihmisen jumalallinen alkuperä**.
- Sen tiedon saavutettuaan ihminen kokee löytäneensä **sielunsa pelastuksen**.

Gnosis = pelastava tieto

Gnosis – pelastus

Gnostilaisuudessa pelastus on prosessi, jossa ihminen saavuttaa tietoisuuden jumalallisesta syntyperästään ja tietää palaavansa Valon valtakuntaan, kun hänen sielunsa on **vapautunut maailman ja ruumin rajoituksista.**

Gnosis – pelastus

Gnostilaisuudessa pelastus on prosessi, jossa ihminen saavuttaa tietoisuuden jumalallisesta syntyperästään ja tietää palaavansa Valon valtakuntaan, kun hänen sielunsa on **vapautunut maailman ja ruumin rajoituksista.**

Gnosiksen saavuttamista edeltää siis vapautumisprosessi.

Vapauttava tieto

Kristillisessä gnostilaisuudessa vapauttavaa tietoa ei pidetty uskon kilpailijana, vaan **vapauttavan tiedon ajateltiin täydentävän ja syventävän kristillistä uskoa.**

Gnosis = sisäinen tietoisuus

- Gnosis voidaan ymmärtää myös "sisäiseksi tietoisuudeksi", sillä gnostikko on läpikäynyt **sisäiseen oivallukseen perustuvan prosessin itsensä tuntemiseksi.**

Gnosis = sisäinen tietoisuus

- Gnosis voidaan ymmärtää myös "sisäiseksi tietoisuudeksi", sillä gnostikko on läpikäynyt **sisäiseen oivallukseen perustuvan prosessin itsensä tuntemiseksi.**
- Itsensä tunteminen on gnostikkojen mukaan sama kuin **Jumalan, ihmisluonnon ja kohtalon tunteminen.**

Kuka on gnostikko?

Gnostikko

- **Gnostikoksi** ("tietäväksi") kutsutaan ihmistä, joka kokee saaneensa tietoa transsendentin ("tuonpuoleisen") todellisuuden perimmäisestä luonteesta.

Gnostikko

- **Gnostikoksi** ("tietäväksi") kutsutaan ihmistä, joka kokee saaneensa tietoa transsendentin ("tuonpuoleisen") todellisuuden perimmäisestä luonteesta.
- Usein gnostikoksi sanotaan myös ihmistä, joka pohdiskelee transsendentteja ("tuonpuoleisia") asioita ja pyrkii muodostamaan niistä ajatusmalleja.

Agnostikko

Gnostikon vastakohta on **agnostikko** ("ei-tietävä"), joka sanoo, että ihminen ei voi tietää mitään transsendentin ("tuonpuoleisen") todellisuuden perimmäisestä luonteesta.

Todellinen gnostikko

Todellinen gnostikko on aina myös agnostikko, sillä **kukaan ihminen ei voi tietää Jumalan suuria totuuksia** – niistä voidaan ainoastaan esittää likimääräisiä olettamuksia, joista toisia ei voi pitää toisia oikeampina.

Todellinen gnostikko

Todellinen gnostikko on aina myös uskonnollisesti suvaitsevainen ja häntä leimaa tietämisen nöyryys.

Todellinen gnostikko

Todellinen gnostikko on aina myös uskonnollisesti suvaitsevainen ja häntä leimaa tietämisen nöyryys.

Vuorelle johtaa monta polkua.

Jumalallinen kipinä

- Jokaisen ihmisen sisimmässä on kipinä Jumalaa - sielu.
- Ihminen on pohjimmaltaan henkinen olento.

Jumalallinen kipinä

- Henkisyys peittyi aineellisen hälyn alle, jos ihminen ei kuuntele sisintään.
- Jos ihminen on tietämätön henkisyydestään ja sisäisestä Valostaan, hän elää pimeydessä.

Jumalallinen kipinä

- Elämän tarkoitus on oppia tuntemaan Jumala sisimmässään.
- Kun ihminen on oppinut tämän, hän pääsee vapaaksi pimeydestä ja hänestä tulee Valon lapsi.

Pyrkimys valoon

- Vedessä kasvavan lumpeen juuret ovat syvällä pimeässä pohjamudassa, mutta lumpeenvarsi kurkottaa vedenpinnalle, kohti valoa.
- Valoon päästyään lumpeen kukka puhkeaa täyteen loistoonsa.

Pyrkimys valoon

- Lumpeen tavoin ihminen elää henkisessä pimeydessä, kunnes alkaa kurkottaa ja kasvaa kohti valoa ja henkistä ihmisyyttä.
- Valoon päästyään myös ihminen puhkeaa täyteen loistoonsa.

Pyrkimys valoon

- Jokaiseen lumpeeseen kätkeytyy tietoisuus valosta.
- Niin myös jokaiseen ihmiseen on kätkeyty tietoisuus sielun taivaallisesta alkuperästä.

Theodotos (140–160)

- Gnostikko on ihminen, joka on ymmärtänyt sielunsa taivaallisen alkuperän
- *“ Meitä ei tee vapaaksi pelkkä kaste, vaan tieto siitä, keitä me olimme ja mitä meistä on tullut, missä olemme olleet tai mihin olemme joutuneet, minne olemme matkalla ja mistä meidät on vapautettu, mitä on syntymä ja mitä jälleensyntyminen.” (Katkelmia Theodotokselta)*

Monoimus (n. 150–210)

- *“Hylkää Jumalan, luomisen ja vastaavien asioiden etsiminen!*
- *Etsi häntä ottamalla lähtökohdaksi itsesi !*

Monoimus (n. 150–210)

- *“Hylkää Jumalan, luomisen ja vastaavien asioiden etsiminen!*
- *Etsi häntä ottamalla lähtökohdaksi itsesi !*
- *Opi tuntemaan kuka on sisäissäsi, kuka tekee kaiken omakseen ja sanoo:
“Jumalani, mieleni, ajatukseni, sieluni, ruumiini.”*

Monoimus (n. 150–210)

- *“Hylkää Jumalan, luomisen ja vastaavien asioiden etsiminen!*
- *Etsi häntä ottamalla lähtökohdaksi itsesi !*
- *Opi tuntemaan kuka on sisässi, kuka tekee kaiken omakseen ja sanoo:
“Jumalani, mieleni, ajatukseni, sieluni, ruumiini.”*
- *Opi tuntemaan surun, ilon, rakkauden ja vihan lähteet ... Jos tutkit huolellisesti näitä, löydät hänet **itsessäsi.**”*

Setiläisyys:

Luomistyössä ihmisruumiista tuli pyyteitten hallitsema ja pahuuden alku, sielun aineellinen vankila, josta sielu voi **tietoisuuden heräämisen (*gnosiksen*) ja lunastuksen** kautta vapautua ja palata jumalalliseen maailmaan.

Setiläisyys:

Ihmisruumis on aineellinen, mutta sen sisällä on sielu, Valon maailmasta peräisin oleva jumalallisen hengen kipinä – elementti, joka yhdistää ihmisen Todelliseen Jumalaan.

Setiläisyys:

**Lunastuksen keskeisenä
edellytyksenä on tietoisuus (*gnosis*)
Todellisesta Jumalasta sielun isänä.**

Setiläisyys:

- Setiläisten mukaan myös Jeesus opetti tietoisuutta Todellisesta Jumalasta sielun isänä.

Setiläisyys:

- Setiläisten mukaan myös Jeesus opetti tietoisuutta Todellisesta Jumalasta sielun isänä.
- He sanoivat katolisen kirkon sivuuttaneen sen ja pakottaneen tilalle kirkkoisien kanonisoimia muita uskonkappaleita, jotka antavat väärän kuvan Jeesuksesta.

Lunastuksen sakramentti (kr. apolytrosis)

- Sakramentin tarkoituksena oli vapauttaa ihminen "demiurgin kahleista" ja synneistä.
- Tässä riitissä vihittävä ilmaisi päässeensä vapaaksi aineellisen maailman siteistä ja tunnusti olevansa peräisin kaikkeuden Isästä, Todellisesta Jumalasta.

“Demiurgin kahleet”

- Aistien orjuus
- Mielihalujen orjuus
- Paheiden orjuus
- Synnin orjuus

“Demiurgin kahleet”

“ Hallitse mielihalujasi, että ne eivät hallitsisi sinua!”

“Demiurgin kahleet”

- **“Jos ette kykene hallitsemaan ruumistanne, ette hallitse mieltänne.**

"Demiurgin kahleet"

- "Jos ette kykene hallitsemaan ruumistanne, ette hallitse mieltänne.
- **Jos ette hallitse mieltänne, ette voi saavuttaa mielenne yhteyttä Jumalaan – gnosista."**

Valentinos (n. 100-165)

- Jakoi ihmiset kolmeen luokkaan, "aineellisiin", "sielullisiin" ja "hengellisiin".

Valentinos (n. 100-165)

- Jakoi ihmiset kolmeen luokkaan, "aineellisiin", "sielullisiin" ja "hengellisiin".
- Vain osa oli syvällisiä, "hengellisiä" kristittyjä, jotka olivat saavuttaneet gnosiksen ja pelastuivat sen avulla.

Valentinos (n. 100-165)

- Jakoi ihmiset kolmeen luokkaan, "aineellisiin", "sielullisiin" ja "hengellisiin".
- Vain osa oli syvällisiä, "hengellisiä" kristittyjä, jotka olivat saavuttaneet gnosiksen ja pelastuivat sen avulla.
- Suurin osa kuului "sielullisten" kristittyjen ryhmään, joiden piti pelastuakseen vielä tehdä työtä *gnosiksensa* saavuttamiseksi.

Valentinos:

- Jokainen omasta taivaallisesta alkuperästään tietoisuuden (*gnosiksen*) saanut täyttyi taivaallisesta valosta ja saavutti yhteyden Valon maailmaan.

Valentinos:

- Jokainen omasta taivaallisesta alkuperästään tietoisuuden (*gnosiksen*) saanut täyttyi taivaallisesta valosta ja saavutti yhteyden Valon maailmaan.
- *“Vaikka olin saanut perimätietona salaisia opetuksia, oman gnosikseni lähteeksi tuli lopulta eräs oma uskonnollinen näkyni”.*

Valentinoksen oppilas Herakleon (n. 160):

- Ihmiset uskovat aluksi muiden ihmisten todistusten perusteella, kunnes oppivat löytämään totuuden itsestään.

Herakleon:

Esitti symbolisen tulkinnan kirkosta Salomon temppelinä:

- Tavalliset kristityt, joilla ei vielä ollut *gnosista*, palvelivat kuten leeviläiset temppelin esipihalla, varsinaisten mysteerien ulkopuolella.

Herakleon:

Esitti symbolisen tulkinnan kirkosta Salomon temppelinä:

- Tavalliset kristityt, joilla ei vielä ollut *gnosista*, palvelivat kuten leeviläiset temppelin esipihalla, varsinaisten mysteerien ulkopuolella.
- Ainoastaan *gnosiksen* saaneet saattoivat mennä sisään "kaikkein pyhimpään" eli siihen paikkaan, jossa "hengelliset palvovat Jumalaa".

Valentinoksen oppilas Ptolemaios (n. 180):

- Kirkkoon kuuluu kahdenlaisia kristittyjä: **hengellisiä ja ei-hengellisiä.**
- Jeesus sanoi *"monet ovat kutsuttuja, mutta harvat valittuja"* (Matt. 22:14)

Valentinoksen oppilas Ptolemaios (n. 180):

- Kirkkoon kuuluu kahdenlaisia kristittyjä: **hengellisiä ja ei-hengellisiä.**
- Jeesus sanoi *"monet ovat kutsuttuja, mutta harvat valittuja"* (Matt. 22:14)
- Kristittyjen suuri enemmistö oli niitä "monia", jotka olivat kutsutut, mutta "harvoihin valittuihin" kuuluivat vain ne, jotka olivat saaneet **gnosiksen**
- **He olivat hengellisiä gnostilaisia.**

Gnostilaiset evankeliumit

- Vuonna 1945 Ylä-Egyptissä Nag Hammadin kaupungin läheltä löytyi 13 papyruksesta valmistettua, nahkakansiin sidottua koptinkielistä kirjaa.
- Löytö sisälsi monia Uudesta testamentista tuttuja kirjoituksia, mutta jotkut kohdat poikkesivat täysin kaikesta tunnetusta kristillisestä perimätiedosta.

Gnostilaiset evankeliumit

- Nag Hammadin teksteissä Vapahtaja kuvataan ikuisesta Isästä lähtöisin olevaksi Kristukseksi, joka laskeutui Jeesuksen ruumiiseen ja erkani siitä kuoleman hetkellä.

Gnostilaiset evankeliumit

- Nag Hammadin teksteissä Vapahtaja kuvataan ikuisesta Isästä lähtöisin olevaksi Kristukseksi, joka laskeutui Jeesuksen ruumiiseen ja erkani siitä kuoleman hetkellä.
- Kristuksen tehtäväksi sanottiin opetustyö – **opettaa ihmiset tuntemaan jumalallinen alkuperänsä.**

Gnosis Nag Hammadin teksteissä

- Tuomaan evankeliumi
- Totuuden evankeliumi
- Keskustelu Vapahtajan kanssa
- Arvovaltainen opetus
- Suuren Setin toinen opetus

"Tuomaan evankeliumi"

Alkaa sanoilla:

*"Elävä Jeesus puhui nämä salaiset sanat,
ja Didymos Juudas Tuomas kirjoitti ne
muistiin"*

"Tuomaan evankeliumi"

- Evankeliumissa opetuslapset kysyivät Jeesukselta, *"minne meidän pitäisi mennä"*
- Jeesus vastasi: *"Ihminen, jossa on valo, valaisee koko maailman. Ellei hän valaise, vallitsee pimeys."*

"Tuomaan evankeliumi"

- Evankeliumissa opetuslapset kysyivät Jeesukselta, *"minne meidän pitäisi mennä"*
- Jeesus vastasi *"Ihminen, jossa on valo, valaisee koko maailman. Ellei hän valaise, vallitsee pimeys."*
- Jeesuksen vastaus kääntää kysyjät kohti itseään – ihmisen **"sisäiseen valoon"** ja sisäiseen kykyyn etsiä oma suuntansa

"Tuomaan evankeliumi"

Evankeliumissa Jeesus sanoi:

- *"Teidät pelastaa se, mikä on sisimmässänne, jos tuotte sen esiin.*
- *Jos teidän sisimmässänne ei sitä ole, se, mikä teiltä puuttuu, vie teidät tuhoon."*

“Tuomaan evankeliumi”

- Evankeliumin mukaan ihmisessä on **pyrkimys vastustaa gnosista.**
- Evankeliumi kuvaa gnosiksen etsimisen yksinäiseksi ja vaikeaksi prosessiksi – kamppailuksi sisäistä vastarintaa vastaan.

“Tuomaan evankeliumi”

Gnosiksen vastustamista verrataan haluun **nukkua tai olla juovuksissa.**

"Tuomaan evankeliumi"

Gnosiksen vastustamista verrataan haluun **nukkua** tai **olla juovuksissa**.

Evankeliumissa Jeesus sanoi nähneensä, että

- *"Kaikki ihmiset olivat juopuneita ...*
- *... he olivat sisäisesti sokeita ...*
- *... tyhjinä tulleet maailmaan ja tyhjinä he aikovat kerran maailmasta lähteä ..."*

“Tuomaan evankeliumi”

Evankeliumissa sanotaan, että **itsensä löytämiseen liittyy kuohuntaa:**

Jeesus sanoi:

- *“Älköön ihminen lakatko etsimästä ennen kuin löytää.*
- ***Kun hän löytää, hän joutuu hämmennyksiin.***
- *Hämmennystä seuraa **ihmettely**, ja lopulta hän **hallitsee kaikkea.**”*

"Tuomaan evankeliumi"

Evankeliumissa Jeesus kuvaa "Jumalan valtakunnan" muuttuneen tietoisuuden symboliksi:

- *"Tosiasias valtakunta on sekä teidän sisällänne että teidän ulkopuolellanne.*
- *Kun opitte tuntemaan itsenne, silloin teidät tunnetaan ja te ymmärrätte olevanne elävän Isän lapsia.*
- *Jollette opi tuntemaan itseänne, te elätte köyhyydessä ja olette köyhyys."*

”Keskustelu Vapahtajan kanssa”

- Evankeliumissa opetuslapset kysyivät Jeesukselta, *”mikä on se paikka, johon olemme matkalla”*.
- Jeesus vastasi : *”Pysykää siinä paikassa, jonka voitte saavuttaa.”*

"Keskustelu Vapahtajan kanssa"

- Evankeliumissa opetuslapset kysyivät Jeesukselta, *"mikä on se paikka, johon olemme matkalla"*.
- Jeesus vastasi : *"Pysykää siinä paikassa, jonka voitte saavuttaa."*
- Tämäkin Jeesuksen vastaus kääntää kysyjän **kohti itseään.**
- ***"... ruumiin valo on sen sisäinen ymmärrys"***

"Totuuden evankeliumi"

Tämä valentinolainen evankeliumi toteaa, että ihmisen kärsimystä ei aiheuta synti, vaan **tietämättömyys**.

“Totuuden evankeliumi”

Tämä valentinolainen evankeliumi toteaa, että ihmisen kärsimystä ei aiheuta synti, vaan **tietämättömyys**:

- *“Tietämättömyys synnytti kauhua ja pelkoa ... Kauhu tiivistyi sumun tavoin niin, että kukaan ei enää voinut nähdä. Tästä syystä erehdys voimistui ...”*

“Totuuden evankeliumi”

Tämä valentinolainen evankeliumi toteaa, että ihmisen kärsimystä ei aiheuta synti, vaan **tietämättömyys**:

- *“Tietämättömyys synnytti kauhua ja pelkoa ... Kauhu tiivistyi sumun tavoin niin, että kukaan ei enää voinut nähdä. Tästä syystä erehdys voimistui ...”*
- *Tietämättömyydessä elävät ihmiset: “ikään kuin he olisivat vaipuneet uneen ja näkisivät painajaista”.*

“Totuuden evankeliumi”

Evankeliumi kuvaa Jeesuksen “**tiedon puun hedelmänä**”:

- *Kristus naulittiin ristinpuuhun, ja hänestä tuli hedelmä, joka johti Isän tuntemiseen [gnosikseen].*

"Totuuden evankeliumi"

Evankeliumi kuvaa Jeesuksen "tiedon puun hedelmänä":

- *Kristus naulittiin ristinpuuhun, ja hänestä tuli hedelmä, joka johti Isän tuntemiseen [gnosikseen].*
- *Sen syöminen ei aiheuttanut tuhoa, vaan ne jotka sen söivät, saivat tuntea löytämisen riemun.*
- *Hän löysi heidät sisimmästään, ja he löysivät sisimmästään hänet.*

“Totuuden evankeliumi”

- Evankeliumissa **ristinnaulitseminen** nähdään sisäisen jumaluuden [gnosiksen] löytämisenä.

”Totuuden evankeliumi”

- Evankeliumissa **ristinnaulitseminen** nähdään sisäisen jumaluuden [gnosiksen] löytämisenä.
- Kanonisoiduissa evankeliumeissa Kristuksen kuolema tulkittiin **uhriksi, joka vapautti ihmiskunnan syyllisyydestä ja synnistä.**

"Arvovaltainen opetus"

- Tämä gnostilainen evankeliumi kuvaa sielun matkaa ja sitä kuinka sielu tuli alun perin taivaasta, Täyteydestä, mutta kun se oli heitetty alas ruumiiseen se alkoi tuntea intohimoa, vihaa ja kateutta.

"Arvovaltainen opetus"

- Tämä gnostilainen evankeliumi kuvaa sielun matkaa ja sitä kuinka sielu tuli alun perin taivaasta, Täyteydestä, mutta kun se oli heitetty alas ruumiiseen se alkoi tuntea intohimoa, vihaa ja kateutta.
- Tekstissä sielua kehoitetaan etsimään tietoa ja sanotaan, että **sielu saavuttaa täyttymyksen, kun se saa tiedon Jumalasta.**

"Arvovaltainen opetus"

Evankeliumi syytti ei-gnostilaisia kristittyjä siitä, että nämä olivat lopettaneet etsimisen.

"Arvovaltainen opetus"

Evankeliumi syytti ei-gnostilaisia kristittyjä siitä, että nämä olivat lopettaneet etsimisen.

- *"He ovat lopettaneet etsimisen, vaikka sana on julistettu heille ja he ovat kuulleet kutsun."*
- *"Ne, joilla ei ole tietoa [gnosisista], eivät etsi Jumalaa."*

"Arvovaltainen opetus"

- *"Ymmärtämätön ihminen kuulee kyllä kutsun, mutta ei tunne paikkaa, jonne hänet on kutsuttu. Julistus saa hänet kysymään: "Missä on se temppeli, johon minun pitää mennä palvomaan toivoani?"*
- *"He eivät ymmärrä, että sielu tuntee toisen, heiltä **salatun tien, jonka Jeesus opetti sielulle tiedon [gnosiksen] avulla.**"*

"Arvovaltainen opetus"

- Evankeliumi käsittää Jeesuksen sanoman rohkaisuksi jatkaa etsimistä: *"Etsi ja tutki teitä, joita sinun tulee kulkea. Mikään muu ei ole tätä parempaa!"*

"Arvovaltainen opetus"

- Evankeliumi käsittää Jeesuksen sanoman rohkaisuksi jatkaa etsimistä: *"Etsi ja tutki teitä, joita sinun tulee kulkea. Mikään muu ei ole tätä parempaa!"*
- *"... järkevä sielu, joka väsytti itsensä etsiessään, sai tiedon Jumalasta. Se vaivasi itseään kysyen ja kärsien ruumiissaan. Uupumukseen asti se kulki ... ja sai tiedon Tutkimattomasta..."*

"Arvovaltainen opetus"

- *"Järkevä sielu haluaa, että se näkisi järjellään, tunnistaisi sukulaisensa ja saisi tiedon juurestaan. Niin se saisi sen, mikä sille kuuluu"*

"Suuren Setin toinen opetus"

Tämä evankeliumi ylisti gnostilaisen seurakunnan jäsenten yhteyttä Jumalaan ja toisiinsa:

- *Ystävien ystävyys yhdistää heitä ikuisesti, he eivät tunne minkäänlaista vihamielisyyttä eivätkä pahuutta, vaan heitä yhdistää minun gnosikseni ...*

“Suuren Setin toinen opetus”

Evankeliumi luonnehti gnostilaisia seurakuntalaisia toisilleen yhtä läheisiksi kuin aviopuolisot:

- *He ovat hengelliseen avioliittoon vihityt, sillä he elävät isyydessä ja äitiydessä sekä järjen veljeydessä ja viisaudessa, kuten ne, jotka rakastavat toisiaan hengen yhteydessä*

Gnosis kabbalassa

Gnosis kabbalassa

Kabbalistit uskoivat, että ennen maailman luomista kaikki tila oli täynnä loputonta älykästä valoa, joka yhtäkkiä vetäytyi keskipisteestä reunoille jättäen keskelle pohjattoman pimeyden.

Gnosis kabbalassa

Sitten valo vuodatti itsestään pimeyteen maailmankaikkeuden, jonka ensimmäinen jumalallisen energian ilmentymä oli *Adam Kadmon* – kaikkien tulevien sielujen alkulähde (maailmansielu).

Gnosis kabbalassa

Kabbalan keskeisin symboli on "Elämänpuu".

Se koostuu kymmenestä sefirasta ja niitä yhdistävistä poluista

Gnosis kabbalassa

Kabbalan keskeisin symboli on "Elämänpuu".

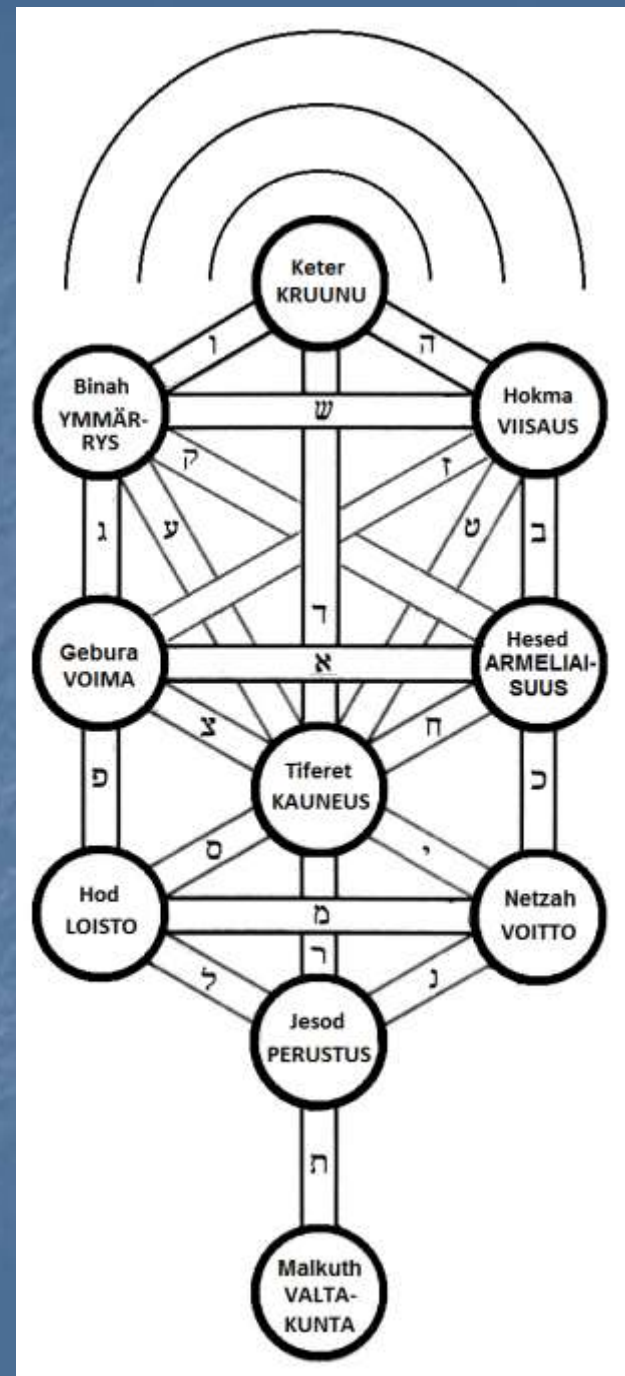
Se koostuu kymmenestä sefirasta ja niitä yhdistävistä poluista

Ylimpänä on "Kruunu" eli jumalallinen tietoisuus

Elämänpuu kuvaa
Jumalasta virtaavien
voimien tasapainoa

- maailmankaikkeudessa
ja
- täydellisessä ihmisessä

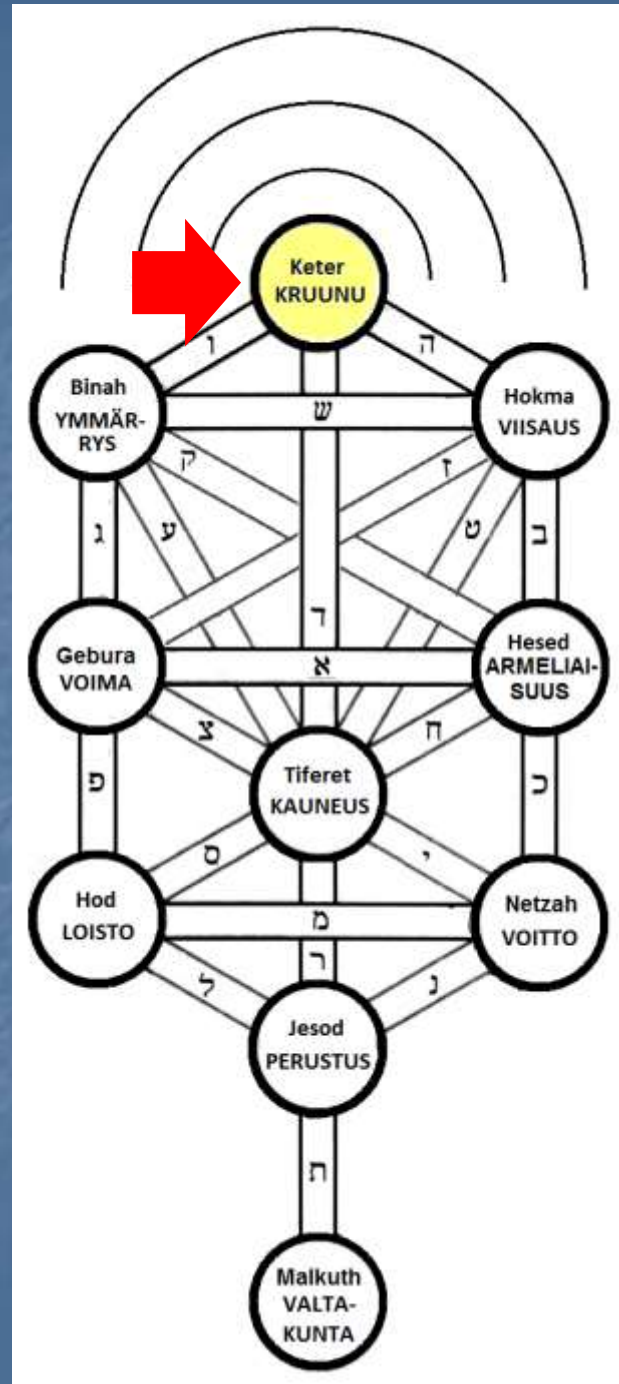
Elämänpuun ylin sefira

Keter eli "Kruunu" edustaa

- jumalallista tahtoa ja
- luomistyön suunnitelmaa

Sitä on kutsuttu nimillä

- *Adam Kadmon* ja
- Valo

Elämänpuun ylin sefira

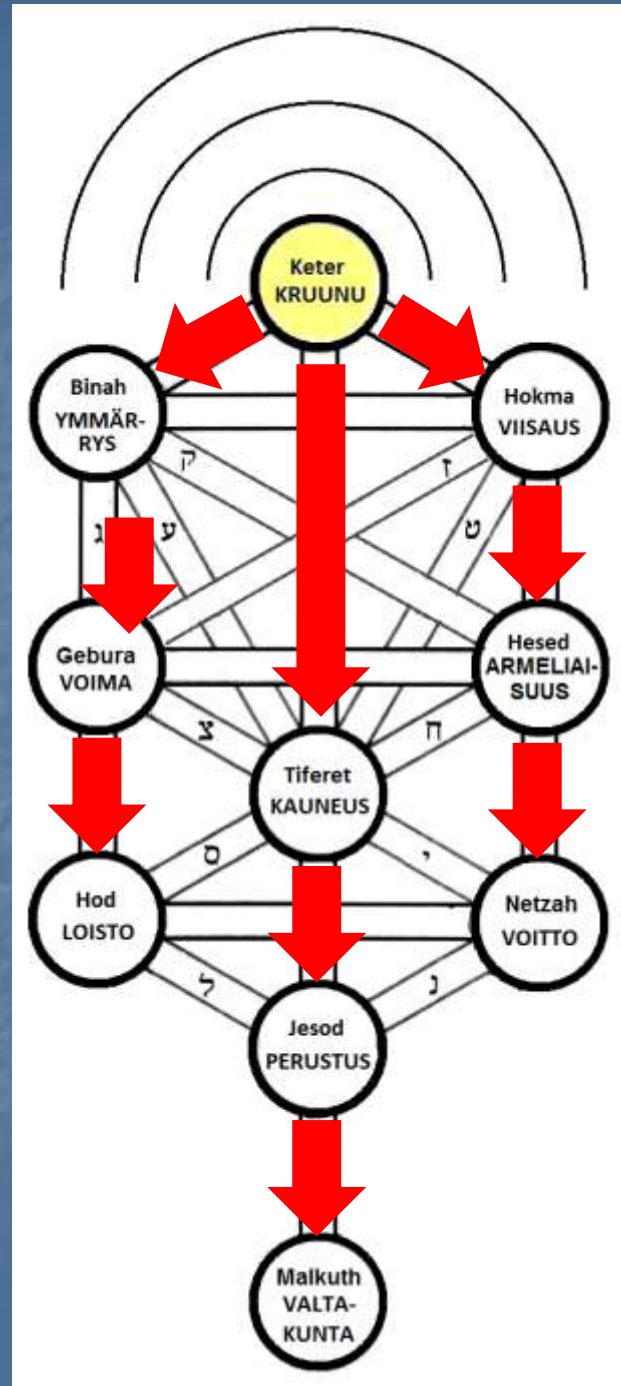
Keter eli "Kruunu" edustaa

- jumalallista tahtoa ja
- luomistyön suunnitelmaa

Sitä on kutsuttu nimillä

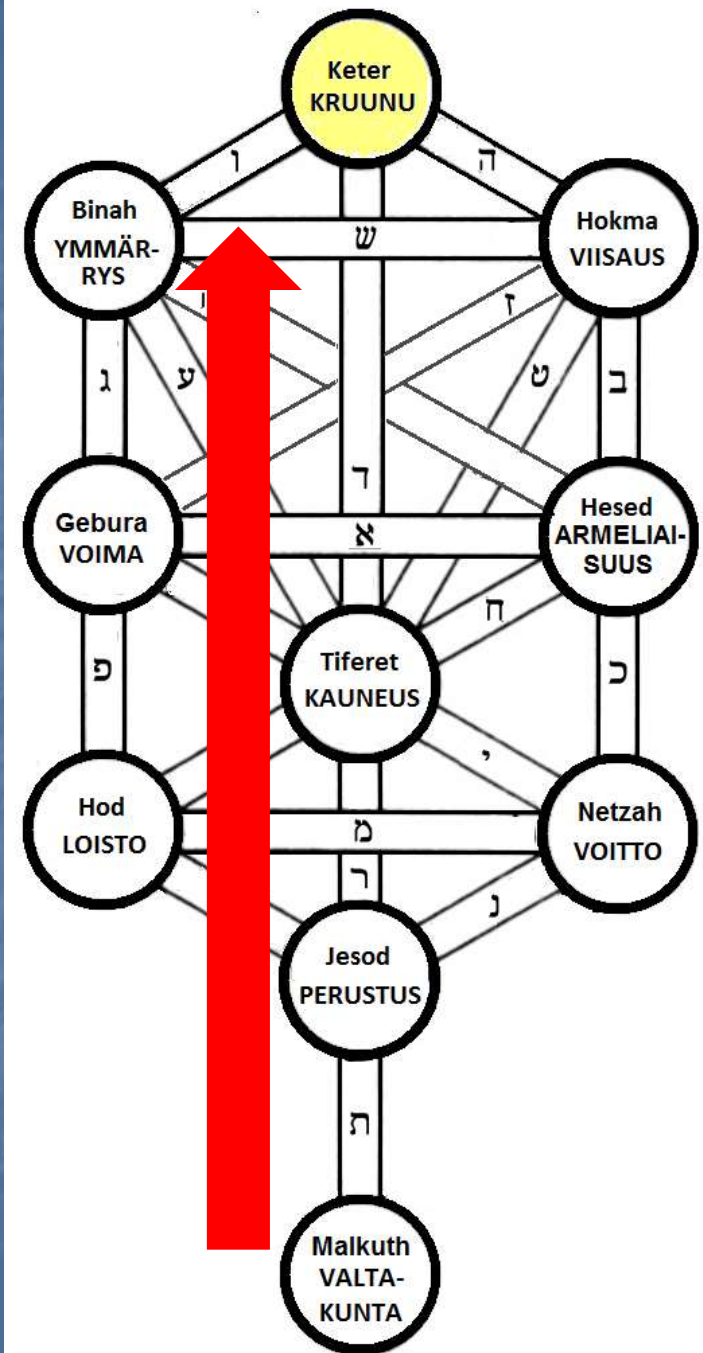
- *Adam Kadmon* ja
- Valo

"Kruunusta" virtasi alaspäin kaikki luotu

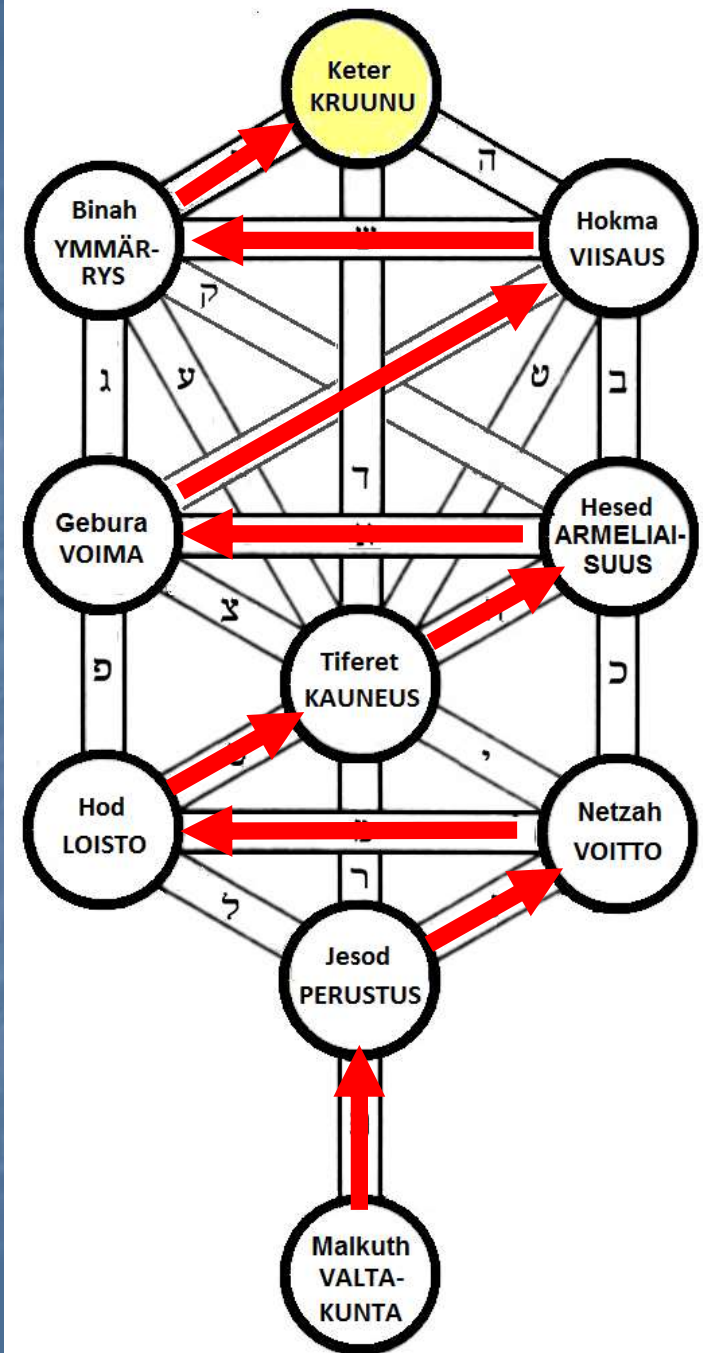
Gnosis kabbalassa

- Elämänpuu kuvaa alhaalta ylöspäin luettaessa myös ihmisen henkistä kehitystä.

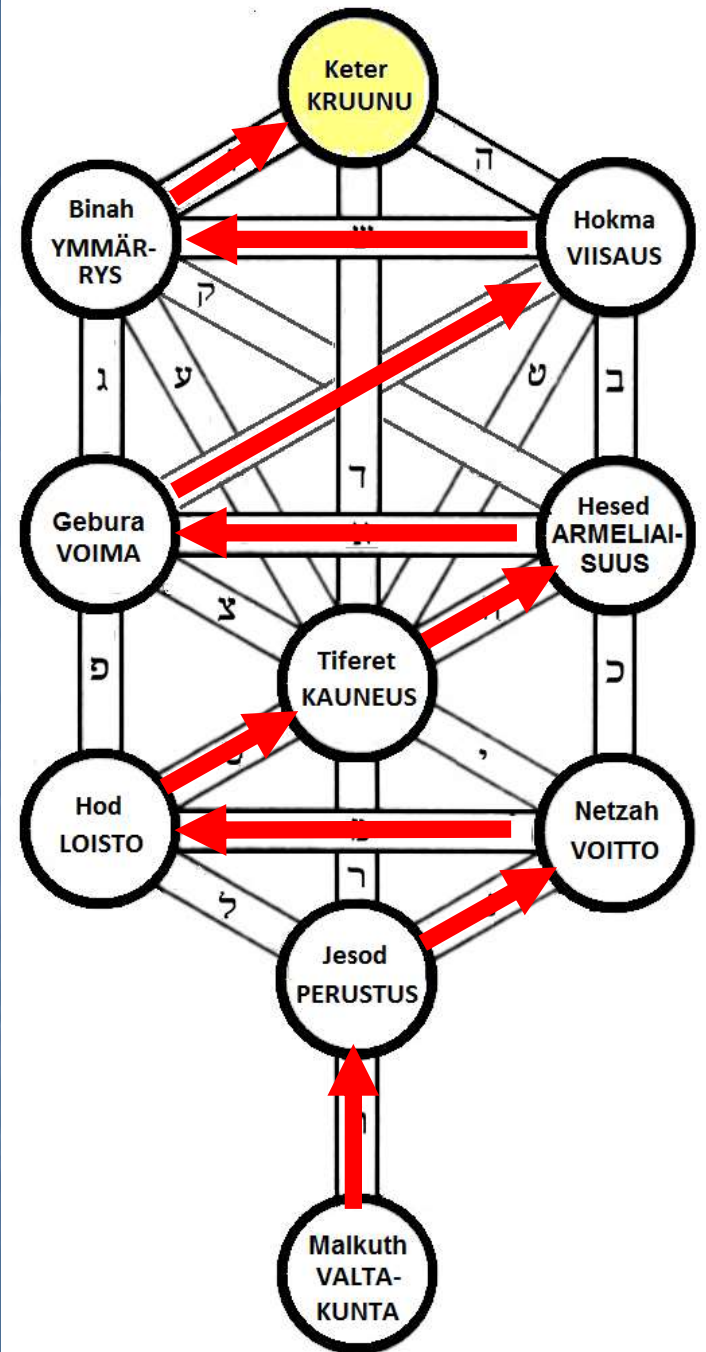
Gnosis kabbalassa

- Sefiroiden yhdysviivat ovat viisauteen ja Jumalan ymmärtämiseen johtavia polkuja.

Gnosis kabbalassa

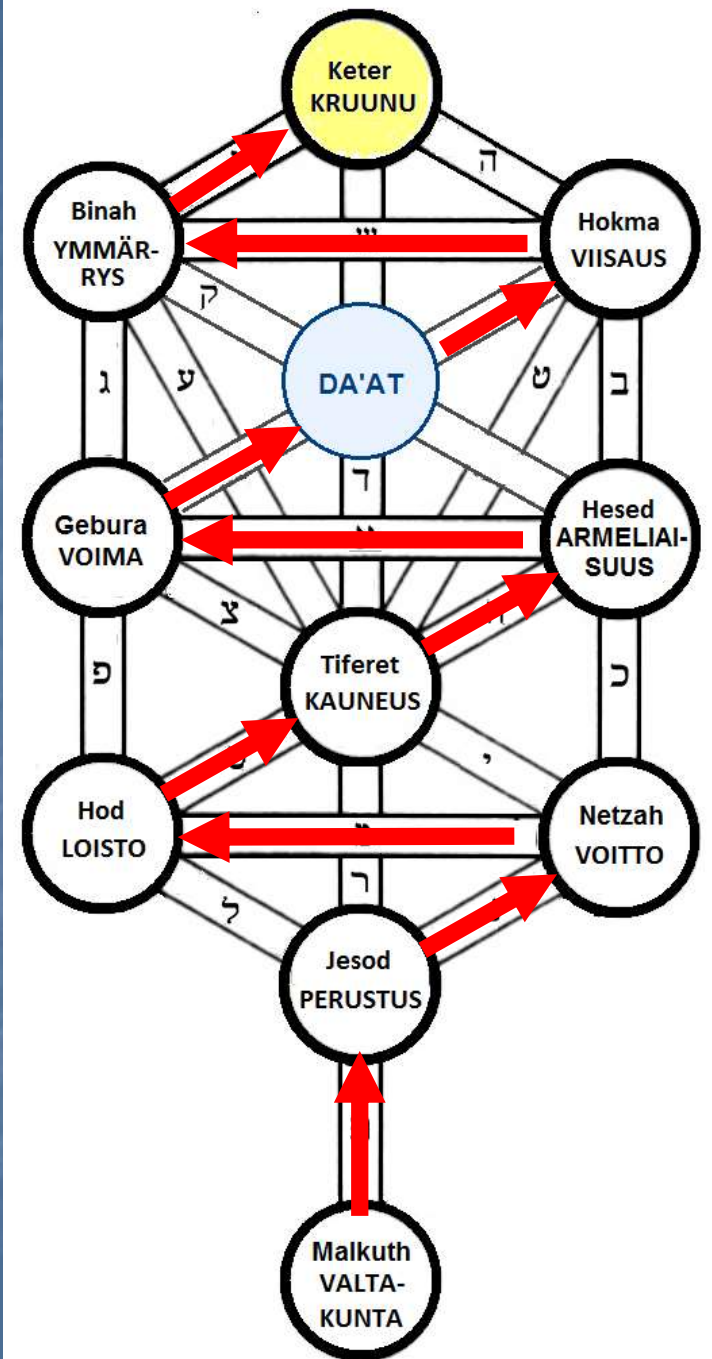
- Sefiroiden yhdysviivat ovat viisauteen ja Jumalan ymmärtämiseen johtavia polkuja.
- Lopullinen päämäärä on "Kruunu" – puhdas tietoisuus, täydellistyminen Jumalan kaltaiseksi.

Gnosis kabbalassa

Tietoisuutta Jumalasta, eli **gnosista**, kuvataan erillisenä sefirana = **Da'at**

Da'at tarkoittaa sielun saavuttamaa tietoa ja tietoisuutta.

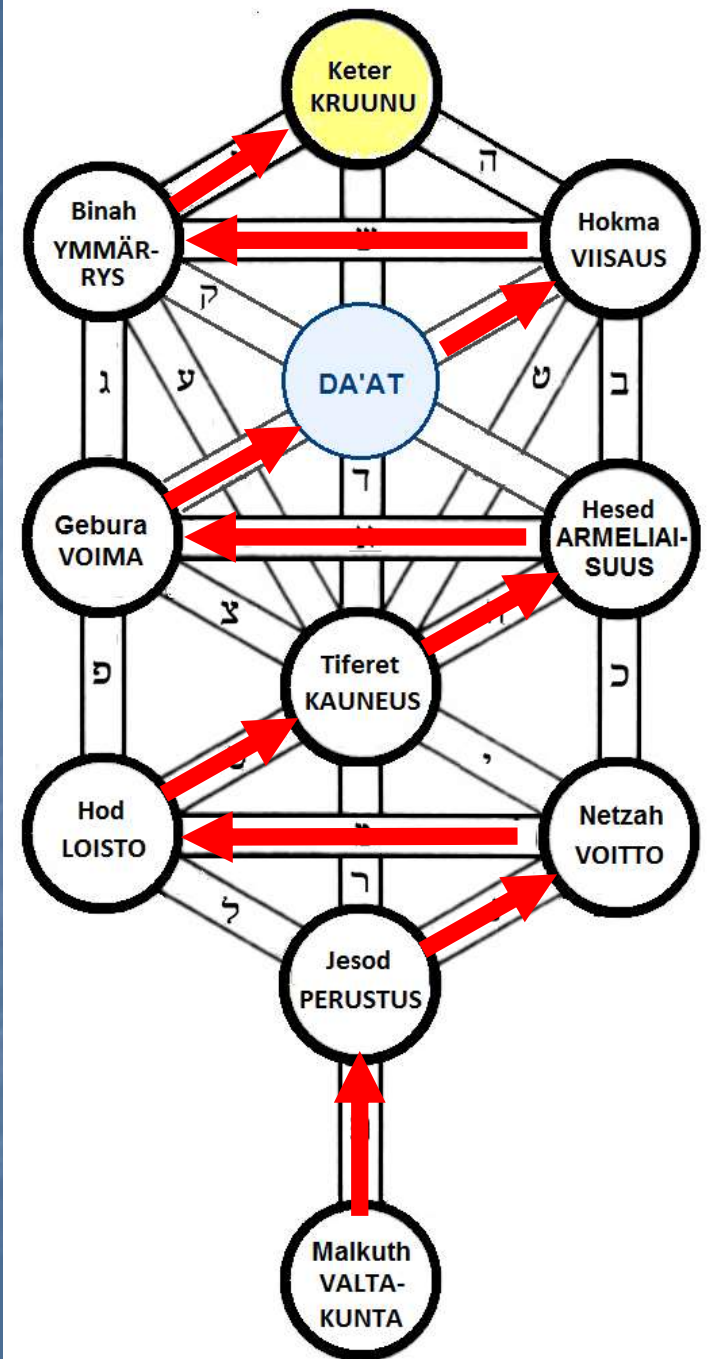

Gnosis kabbalassa

Tietoisuutta Jumalasta, eli **gnosista**, kuvataan erillisenä sefirana = **Da'at**

Da'at tarkoittaa sielun saavuttamaa tietoa ja tietoisuutta.

“Viisaudella talo rakennetaan, ymmärrys on sen perustus, tieto ja taito täyttävät sen huoneet kalleuksilla ja kaikella kauniilla.”
(Sananl. 24:3-4)

Gnosis hindulaisuudessa

Energiakeskukset eli chakrat

Energiakeskukset eli chakrat

Intialaisessa lääketieteessä chakroilla tarkoitetaan ihmisen eetterikehon pinnalla sijaitsevia energiapyörteitä

Energiakeskukset eli chakrat

Intialaisessa lääketieteessä chakroilla tarkoitetaan ihmisen eetterikehon pinnalla sijaitsevia energiapyörteitä

Chakrojen uskotaan olevan hienojakoisen energian vastaanottamisen ja muuntamisen keskuksia, joilla on tehtävänsä myös ihmisen henkisessä kehityksessä.

Kun ihminen
syntyy, sielu eli
jumalallinen
tietoisuus
laskeutuu
ruumiiseen
päälaen kautta.

Aistien
välityksellä
ihminen tulee
tietoiseksi
aineellisesta
maailmasta.

Aistien
välityksellä
ihminen tulee
tietoiseksi
aineellisesta
maailmasta.

Ihminen alkaa
himoita aistikohteita
egonsa ajamana.
Tällöin hän unohtaa
sisällään olevan
jumalallisen
tietoisuuden, joka
näin vajoaa alimpiin
energiakeskuksiin.

Päälakikeskus eli
Sahasrara-chakra
edustaa
jumalallista
tietoisuutta
eli Brahmania.

Päälakikeskus eli
Sahasrara-chakra
edustaa
jumalallista
tietoisuutta
eli Brahmania.

Henkinen energia
eli kundaliini
kohoaa henkisen
kehityksen
edistyessä
alimmasta
juurichakrasta
ylöspäin.

Päälakikeskus eli
Sahasrara-chakra
edustaa
jumalallista
tietoisuutta
eli Brahmania.

Henkinen energia
eli kundaliini
kohoaa henkisen
kehityksen
edistyessä
alimmasta
juurichakrasta
ylöspäin.

Kun kundaliini on
saavuttanut
päälakikeskuksen,
ihminen valaistuu
ja saavuttaa
jumaloivalluksen.

Näin ihmisen
tietoisuus yhtyy
jumalalliseen
tietoisuuteen ja
hänenä tulee
valaistunut.

Tämä vastaa
samaa kuin
gnosis.

Sikhiläisyys

**Sikhiläisyys on 1500-luvulla
syntynyt intialainen uskonto**

Gnosis sikhiläisyydessä

Sikhiläisyyden päämääränä on **hengellinen vapautuminen**.

Se saavutetaan inhimillisillä ponnisteluilla ja viime kädessä Jumalan armosta.

Gnosis sikhiläisyydessä

Vapautuminen saavutetaan kun
"itsekeskeisyys" (manmukh) vaihtuu
"jumalakeskeisyydeksi" (gurmukh).

Vapautuminen voidaan saavuttaa jo tämän
elämän aikana, jolloin **tietämättömyyden**
harso vedetään syrjään ja ihminen tulee
Jumalan täyttämäksi.

Gnosis sikhiläisyydessä

Vapautumisen saavuttanut henkilö ei enää kerää karmaa, vaikka menneiden elämien ja tekojen karma vielä vaikuttaakin.

Gnosis – sisäinen matka (Elaine Pagels)

- *“Gnostilaiset olivat vakuuttuneita siitä, että ainoa keino vapautua kärsimyksestä, on tunnistaa ja tunnustaa ihmisen paikka ja kohtalo maailmankaikkeudessa.”*

Gnosis – sisäinen matka (Elaine Pagels)

- *“Gnostilaiset olivat vakuuttuneita siitä, että ainoa keino vapautua kärsimyksestä, on tunnistaa ja tunnustaa ihmisen paikka ja kohtalo maailmankaikkeudessa.”*
- *“Gnostilaiset omistautuivat täysin henkilökohtaiselle, sisäiselle matkalle, koska uskoivat, että vastaukset löytyivät ihmisen sisimmästä.”*

Gnosis – elämän tarkoitus

Gnosis – elämän tarkoitus

Filosofisena maailmankatsomuksena gnostilaisuus katsoo, että ihmiselämän tarkoituksena on henkisen kehityksen kautta saavuttaa **gnosis eli tietoisuus sisimpäänsä kätkeytyvästä jumalallisesta voimasta ja sielunsa jumalallisesta alkuperästä.**

Gnosis – kasvuprosessi

Gnosikseen pyrkiessään ihmisen tulee:

- täyttyä viisauden valosta
- hänen henkisen olemuksensa tulee eheytyä
- hänen tulee toimia eettisesti oikein
- hänen tulee hylätä lihallisten ja aineellisten tarpeidensa ensisijaisuus.

Gnosis – tietoisuuden tila

Gnosis on muuttunut tietoisuuden tila, jonka saavuttamiseksi ihminen yleensä läpikäy jossain muodossa kolme vaihetta:

1. Universaalit viisaudet
2. Itsetuntemus, itsehillintä ja nöyryys
3. Tietoisuus sielun jumalallisesta alkuperästä sekä ymmärrys rakkaudesta kaiken täyttymyksenä

Universaalit viisaudet

Ensimmäisessä vaiheessa ihminen oppii tuntemaan universaaleja, ajattomia viisauksia, jotka antavat hänelle valmiudet käsittää Jumalan ja olevaisen olemus.

Nämä viisaudet ovat gnostilaisen uskon perustus.

Tunne itsesi!

Toisessa vaiheessa ihminen oppii syvällisesti tuntemaan itsensä sekä pyrkii hillitsemään ruumiillisia halujaan ja mielensä paheita.

Näiden tuloksena ihminen saavuttaa nöyryyden, joka antaa gnostilaiselle toivon pelastuksesta.

Tietoisuus Jumalasta

Kolmannessa vaiheessa ihminen alkaa tuntea sisimpäänsä kätkeytyvän jumalallisen voiman ja tulee tietoiseksi sielunsa jumalallisesta alkuperästä sekä ymmärtää, että rakkaus on kaiken täyttymys – ihmiselämän tarkoitus ja Jumalan laki.

Tätä viimeistä vaihetta kutsutaan gnosikseksi.

Tietoisuuden vahvistuminen

Alkuaikojen gnostikot olivat vakuuttuneita siitä, että jokainen gnosiksen saanut täytyi taivaallisesta valosta ja saavutti yhteyden Valon maailmaan.

Tietoisuuden vahvistuminen

Alkuaikojen gnostikot olivat vakuuttuneita siitä, että jokainen gnosiksen saanut täyttyi taivaallisesta valosta ja saavutti yhteyden Valon maailmaan.

Valentinos sanoi, että jokainen hänen vihkimänsä oppilas koki tietoisuuttaan vahvistavan **näyn** sen jälkeen, kun on saavuttanut gnosiksensa.

Gnosis-näyt

- Gnosiksen saamista seuraava näkyjen kokemisen perinne on jatkunut meidän päiviimme saakka.

Gnosis-näyt

- Gnosiksen saamista seuraava näkyjen kokemisen perinne on jatkunut meidän päiviimme saakka.
- Tällaisia uskonnollisia kokemuksia tavataan gnostilaisten lisäksi myös baptistien, kveekarien ja monien muiden uskonnollisten suuntausten piirissä.

Gnosis-näyt

- Gnosiksen saamista seuraava näkyjen kokemisen perinne on jatkunut meidän päiviimme saakka.
- Tällaisia uskonnollisia kokemuksia tavataan gnostilaisten lisäksi myös baptistien, kveekarien ja monien muiden uskonnollisten suuntausten piirissä.
- Historia kertoo monien uskoon tulleiden saaneen näkyjä ja ilmestyksiä, jotka ovat vahvistaneet heidän ymmärrystään.

